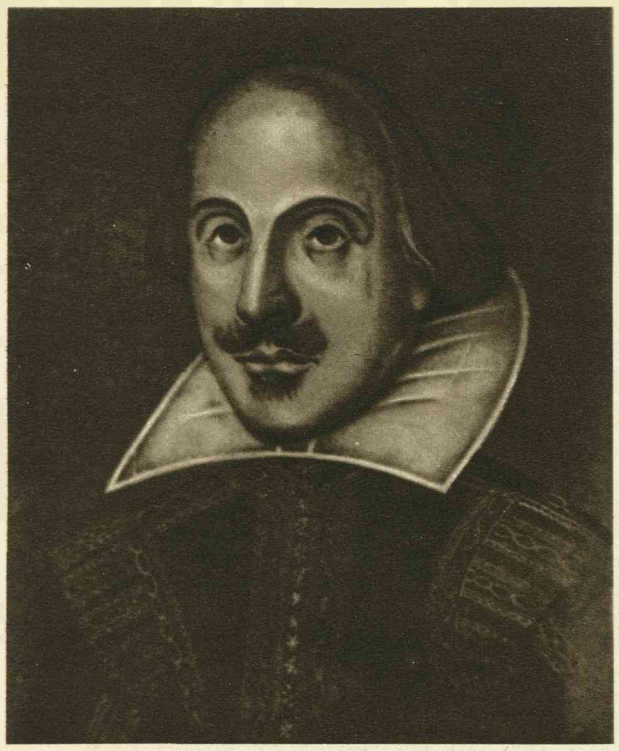
William Shakespeare
1616—1916.

WILLIAM SHAKESPEARE.

(De illustraties bij dit artikel zijn ontleend aan: „De Werken van William Shakespeare", uitgave in drie deelen van A. W. Sijthoff's Uitgevers Maatschappij).

Den 23sten April zal het 300 jaar geleden zijn, dat William Shakespeare, door velen — en niet ten onrechte — den grootsten dichter der wereld genoemd, in zijn geboorteplaats Stratford-on-Avon in Warwickshire, overleed. Wanneer ook wij in dit feit, dat zeker over de geheele beschaafde wereld zal worden herdacht — er is bijna geen taal te noemen, waarin Shakespeare's werken niet zijn overgezet — een aanleiding zien om dit geweldig en veelomvattend genie te herdenken, dan stellen wij ons allerminst voor hieronder een levensbeschrijving te geven of te trachten een korte karakteristiek van zijn talrijke werken te geven. Het eerste is een vrij ondankbare taak: van zijn leven zijn slechts weinig bijzonderheden bekend en het is zeer moeilijk, met eenige aanspraak op volledigheid of juistheid, een biographie te schrijven; het tweede zou slechts getuigen van een groote geringschatting van zijn werken, waarvan alleen een diepgaande en ernstige critiek de roerende en prachtige schoonheid vermag aan te toonen. Shakespeare's veelomvattend oeuvre toch is te vergelijken met een kunstig geslepen diamant, waarvan de schitterschoonheid slechts door een belichting aan alle zijden, tot haar recht komt.

Met fragmenten uit de werken het onbegrensde talent van hun schepper te willen aantoonen, zou niet minder dwaas wezen, dan te trachten om door de scherf van een fraai gevormde en bewerkte vaas een indruk te geven van het voorwerp in zijn geheel.

Wij willen dan ook volstaan met enkele biographische bijzonderheden, om voorts na te gaan, welke de invloeden zijn geweest, die van buitenaf op het genie-Shakespeare hebben ingewerkt. Want de tijd waarin de groote Engelsche dichter leefde, was er een van òp-, heren uitleving naar alle kanten, en zooals elke groote geest, als verheffend zich boven het geestelijk niveau zijner tijdgenooten, van een evolutie het meest direct den invloed ondergaat, zoo was ook de wedergeboorte van het individu en van de kunst, in den ontwikkelingsgang der volkeren de Renaissance genoemd, van grooten invloed op de wijze, waarop Shakespeare, hetgeen hij in zich voelde groeien, wat hij met zijn schier onbegrensde fantasie omdroomde of met zijn àl-omvattende verbeeldingskracht wist te omvademen, en wat hij vermocht te knellen en kneden in zijn greep, voor tijdgenoot en nakomeling — indien van iemand, dan kan van hem gezegd worden, dat hij was van en voor àlle tijden, zóo ver-

KONING JAN, Vierde Bedrijf, Eerste Tooneel.

KONING LEAR.

mocht hij het leven in zijn diepste en zuiverste innigheid te doorschouwen, doorproeven en wèer te geven — vereeuwigde.

***

In April 1564 uit een niet onbemiddelde boerenfamilie geboren, bezocht hij in zijn jeugd de voornaamste school van zijn geboorteplaats. Door den achteruitgang van zijns vaders zaken, en niet minder tengevolge van een op achttienjarigen leeftijd overijld gesloten huwelijk met de bijna acht jaar oudere Agnes Hathaway, was hij spoedig gedwongen in zijn eigen onderhoud te voorzien. In 1587 ging hij naar Londen, waar hij zich spoedig bij een tooneelgezelschap verdienstelijk maakte met het voor een opvoering be- en omwerken van oude stukken. Op deze wijze was hij tevens in de gelegenheid zijn talent te ontwikkelen en de noodige routine te verkrijgen, die hem later, als hij zijn eigen stukken gaat schrijven (1593), uitstekend te pas komt.

Het geluk lachte hem in Londen toe: reeds in 1589 was hij lid van het Blackfriars-Theater, toen een der beste schouwburgen van Engelands hoofdstad. Zijn auteurschap en het optreden als tooneelspeler — hij moet een niet-onverdienstelijk acteur zijn geweest en vooral hebben uitgeblonken in de rol van den geest van Hamlets vader — wist hij in tien jaar tijds een klein vermogen te verwerven, dat hem in staat stelde, huis en grond te bezitten in zijn geboorteplaats, waar hij zich, nog in de volle kracht van zijn leven en erkend als de eerste dramaturg van zijn tijd, terugtrok. Omtrent de oorzaken van zijn dood is niets met zekerheid bekend. Den 25sten April werd hij begraven in de kerk te Stratford-on-Avon, waarin eveneens een gedenkteeken voor hem is opgericht.

Hoe geweldig zijn drang en wil tot scheppen was, blijkt uit het feit, dat hij in een twintigtal jaren, een tijd,

DE GETEMDE FEEKS, Derde Bedrijf, Vijfde Tooneel.

ROMEO EN JULIA.
Derde Bedrijf, Vijfde Tooneel.

MIDZOMERNACHTDROOM, Vierde Bedrijf, Eerste Tooneel.

VEEL GEMIN, GEEN GEWIN,
Eerste Bedrijf, Tweede Tooneel.